

Governance verantwoording

Film Auteurs in Recht

Wettelijke publicatie-eisen en verantwoording VOI©E Governance Code CBO's, 18 mei 2026

Stichting FAIR wenst zich te houden aan de wettelijke normen voor goed bestuur en integriteit. Goede governance bevordert de interne bewustwording binnen onze organisatie en straalt vertrouwen uit naar de stakeholders. FAIR werkt hard om transparant te zijn over deze werkwijze.

College van Toezicht Auteursrechten (CvTA)

FAIR staat onder toezicht van het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA). Het CvTA ziet erop toe dat iedere CBO een overzichtelijke administratie bijhoudt, verschuldigde vergoedingen op rechtmatige wijze int en deze tijdig verdeelt, transparante tariefstructuren hanteert en is uitgerust om hun taken naar behoren uit te voeren. Het CvTA heeft adviesrecht, informatierecht, toegangsrecht, inzagerecht, de bevoegdheid tot het benoemen van accountants en het geven van aanwijzingen.

VOI©E

FAIR is lid van VOI©E, de vereniging van CBO's. VOI©E streeft naar het vergroten van het begrip voor uitoefening van het auteursrecht en naburige rechten en verbetering van de informatie over de werkwijze van CBO's. VOI©E fungeert als aanspreekpunt voor vragen over de collectieve uitvoering van auteursrecht en naburige rechten. Daarnaast vervult VOI©E een meldpuntfunctie voor kritiek of klachten.

One-tier bestuursmodel

Wettelijk dient een CBO onderscheid te maken tussen de toezichtfunctie en de dagelijkse leiding. FAIR voldoet hier per 2026 aan met het **one-tier bestuursmodel** waarbij toezichthoudende en dagelijkse bestuurders samen in één bestuur zitten.

Drie dagelijkse bestuurders, waaronder de directeur-bestuurder en penningmeester zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Zij vormen het gezicht van FAIR. Vijf toezichthoudende bestuurders vertegenwoordigen elk een departement: camera, geluid, montage, art, visual effects/animatie. Voorwaarde is dat zij zelf maker zijn (geweest). Zij kiezen uit hun midden een voorzitter. Tevens is er een zetel voor een toezichthouder met ervaring in de financiële sector.

FAIR benoemt de bestuurders in overleg met de besturen van de vakverenigingen ACM, NCE, DFSA, NSC en NVX. Leden van het bestuur, voeren hun taak sinds 2023 bezoldigd uit. De activiteiten worden buiten hun normale werktijd uitgevoerd.

De negen bestuurders zijn verantwoordelijk voor de besluitvorming met gelijke stem.

Repartitiecommissie

De Repartitiecommissie monitort en beoordeelt de uitvoering van de verdeling op basis van het Repartitiereglement. De commissie is samengesteld uit makers zodanig dat vanuit alle vakrichtingen een afgevaardigde zitting heeft. Momenteel wordt deze hoofdzakelijk ingevuld door toezichhoudende bestuurders en komt zij maandelijks bijeen. Elk commissielid heeft collega's paraat die mee kunnen kijken zodat ieder departement altijd goed vertegenwoordigd is. Indien nodig wordt de vakverenigingen om advies gevraagd.

De Repartitiecommissie adviseert het Bestuur die de besluitbevoegdheid heeft. Het Repartitiereglement wordt in de opstartfase per uitkeringsjaar geëvalueerd.

Vergadering van Aangesloten

Per 2025 organiseert FAIR een jaarlijks terugkerende Vergadering van Aangeslotenen. Hier wordt FAIR's werkwijze toegelicht en is er mogelijkheid om vragen te stellen aan het bestuur.

Vakverenigingen audiovisuele makers

FAIR bestuur kent een sterke vakmatige en inhoudelijke band met de besturen van de vakverenigingen ACM, NCE, DFSA, NSC en NVX en daarmee direct met het werkveld.

Verval- en verjaringstermijn en Reservering

Te claimen aandelen blijven gedurende een periode van drie kalenderjaren beschikbaar voor de individuele Rechthebbende. Deze termijn vangt aan na het jaar waarop de betreffende repartitie betrekking heeft, dan wel na het moment waarop de betreffende vergoeding door FAIR voor repartitie beschikbaar is gesteld.

Gedurende deze periode spant FAIR zich in om Rechthebbenden proactief te bereiken en te informeren. Dit gebeurt onder meer via vakverenigingen, vakinhoudelijke events op festivals, maandelijks informatiemiddagen, relevante netwerken, social media en andere communicatiekanalen. Het doel hiervan is om zoveel mogelijk Rechthebbenden te traceren, te informeren en in staat te stellen hun aanspraak tijdig kenbaar te maken.

Aanspraken van Rechthebbenden op vergoedingen verjaren na verloop van drie kalenderjaren. FAIR zal het deel van het verdelingsaldo dat zij niet binnen een termijn van drie kalenderjaren volgend op het kwartaal van inning heeft kunnen reparteren, gedurende een aanvullende periode beschikbaar houden voor eventuele nagekomen aanspraken van Rechthebbenden.

Voor eventuele aanspraken op een vergoeding die door FAIR niet middels de reguliere repartitie is toegekend, houdt FAIR een reservering aan van 10% van het incassosaldo, oftewel de na-claimreserve.

Na afloop van deze aanvullende periode, en uiterlijk vijf jaar na inning van het betreffende deel van het Verdelingssaldo, worden de resterende niet-uitgekeerde gelden pro rato toegevoegd aan de repartitie ten behoeve van Rechthebbenden die in het betreffende verdelingsjaar een vergoeding hebben ontvangen, voor zover deze rechthebbenden redelijkerwijs te traceren zijn en de daarmee gemoeide kosten in redelijke verhouding staan tot het uit te keren bedrag.

Vanaf 2019 konden Rechthebbenden zich vooraanmelden bij FAIR. De eerste claimoproep en uitbetaling in 2025, met betrekking tot BMS 2021, heeft vervolgens geleid tot een aanzienlijke toename van het aantal Aangeslotenen bij FAIR. FAIR gaat verder met de inhaalslag en zal in beginsel in 2026 de vergoedingen met betrekking tot BMS 2022 en BMS 2023 uitkeren en in 2027 de vergoedingen met betrekking tot BMS 2024 en BMS 2025. FAIR verwacht dat deze opeenvolgende claimoproepen en uitbetalingen bijdragen aan grotere naamsbekendheid, verdere groei van het aantal Aangeslotenen en stijging van het claimpercentage.

Toezichtvisie

Het is *FAIR's missie* een redelijk aandeel voor audiovisuele vormgevers te verkrijgen in collectieve regelingen en deze aandelen zo volledig, nauwkeurig en efficiënt mogelijk uit te keren.

1. Welke waarden en belangen worden gediend met het toezicht?

- a. De dagelijkse leiding en uitvoering ligt in handen van het dagelijks bestuur. Het toezichthoudend deel van het bestuur houdt toezicht op de uitvoering en de wijze waarop de visie van het gehele bestuur wordt ingezet voor hun achterban. Deze werkwijze is vastgelegd in Statuten en een Bestuursreglement. Het bestuur stelt het Repartitiereglement vast, op basis waarvan FAIR de gelden beschikbaar stelt. Deze documenten zijn beschikbaar via de website onder [Publicaties](#), of onder een vergelijkbare naam in de toekomst.
- b. Optimale incasso en beheersen van kosten: Audiovisuele vormgevers hebben belang bij het optimaliseren van de incasso en het beheersen van de kosten. De inhoudingen, noodzakelijk om de uitvoering van de regelingen te financieren, door het bestuur vastgesteld.

2. De doelen en de focus van het toezicht

FAIR streeft naar openheid over de gevolgde werkprocessen en de garanties dat de uitvoering van regelingen op een correcte manier verloopt.

3. De manier waarop toezicht wordt gehouden, in structuur en cultuur

- a. De zeggenschap over de materiële bevoegdheden met betrekking tot het beheer berust bij het bestuur van FAIR. In de Statuten is vastgelegd wat de rol is van het bestuur. Daarnaast is er een Bestuursreglement;
- b. FAIR opereert conform het zogenoemde one-tiermodel en kent een formele scheiding tussen het toezichthoudend en dagelijks bestuur en de feitelijke uitvoering van operationele processen door freelancers en medewerkers van Service Bureau Filmrechten;

- c. FAIR hanteert de [VOI@E Governance Code CBO's](#) als uitgangspunt voor goed bestuur;
- d. Het toezichthoudend bestuur neemt een kritisch controlerend en constructief adviserende houding aan. Om de controlerende rol van het bestuur te optimaliseren, is het wenselijk dat bestuurders de Basisleergang Good Governance doorlopen of hebben zij een gelijkwaardige opleiding gevolgd dan wel gelijkwaardige ervaring opgedaan in hun professionele loopbaan. Er zal gewerkt worden met een risicoanalyse.
- e. Toezichthoudende bestuurders houden toezicht op de organisatie (intern gericht). Hun externe rol is beperkt en alleen in specifieke situaties.

4. De informatie die het toezichthoudend orgaan wenst te ontvangen en de wijze waarop en tijdigheid waarmee deze informatie wordt verkregen

- a. Het dagelijks bestuur rapporteert regelmatig aan het toezichthoudend bestuur over de uitvoering van de diverse regelingen en de gemaakte afwegingen op basis van terugkoppeling van het Algemeen Overleg;
- b. Er wordt tenminste elk kwartaal een bestuursvergadering gehouden;
- c. Een jaarverslag, waaronder een jaarrekening en transparantie-verslag worden aangeboden aan het toezichthoudend bestuur;
- d. Het toezichthoudend bestuur houdt jaarlijks een vergadering zonder het dagelijks bestuur;
- e. Er vindt minimaal eens per kwartaal overleg plaats tussen de directeur-bestuurder en voorzitter.

5. Verantwoording aan stakeholders

FAIR kent verschillende stakeholders: de Aangeslotenen oftewel de rechthebbende audiovisuele vormgevers, individueel en vertegenwoordigd in organisaties zoals de vakverenigingen; partijen waar FAIR mee samenwerkt: Leenrecht, Rodap, ThuisKopie en Videma; de collega CBO's en SBF als uitvoeringsorganisatie; het CvTA als toezichthouder namens de overheid; VOICE als de brancheorganisatie voor CBO's. De verantwoording aan en contacten met stakeholders ziet er volgt uit:

- a. FAIR voldoet als auteursrechtenorganisatie aan de eisen van de 'Wet Toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten' en valt op basis van deze wet onder het toezicht van het CvTA;
- b. FAIR is lid van VOI@E en verbindt zich hiermee aan de [VOI@E Governance Code](#);
- c. FAIR hanteert de Wet normering topinkomens;
- d. In het verslagjaar is overleg gevoerd met CvTA en accountants;
- e. Een onafhankelijke accountant controleert de jaarrekening;
- f. Bestuur koppelt nieuwe ontwikkelingen en het proces van uitbetalingen terug aan de achterban door middel van een nieuwsbrief die een aantal keer per jaar verschijnt;
- h. Er wordt jaarlijks een jaarverslag, waaronder een jaarrekening en transparantie-verslag gepresenteerd op de website.

Implementatie one-tier bestuur

Per 1 januari 2026 is het one-tierbestuur geformaliseerd. Hiermee voldoet FAIR aan de meest recente wettelijke eisen voor CBO's en governance. Deze structuur pas vrijwel naadloos op de bestuursrollen en processen van FAIR.

Bestuurders: De samenstelling van het bestuur weerspiegelt de doelstelling van FAIR. FAIR's missie is gediend met het motto *Voor makers, door makers*. Daarbij weten de bestuurders de individuele belangen van hun achterban en het collectieve belang van FAIR goed te scheiden.

Organisatie FAIR: Bestuurders zijn tevreden over de organisatorische kant van FAIR. De dagelijkse bestuurders vormen het gezicht van FAIR. De dagelijkse bestuurders (waaronder de directeur-bestuurder en penningmeester) houden zich zoals voorheen bezig met het vertegenwoordigen van FAIR bij onderhandelingen en andere gesprekken met de stakeholders. Hun verhouding met de toezichhoudende bestuurders is goed en in beweging. Het bestuur heeft kennis van de positie van FAIR bij onderhandelingen, de financiële situatie en Repartitie. De vergaderstukken en informatievoorziening worden continu verbeterd.

Voor bestuursvergaderingen is voortaan een *voorzitter* onder de toezichhoudende bestuurders benoemd. Deze fungeert als de leider van de bestuursvergadering en klankbord. Deze persoon moet beschikken over een combinatie van strategisch inzicht en neutraal en verbindend vermogen.

Zelfevaluatie

Jaarlijks zal een zelfevaluatie gehouden worden. Aan bod komt de mate van tevredenheid en doelgerichtheid van:

- bestuursvergaderingen
- voorbereiding door bestuurders voor de vergadering
- de (gespreks-)sfeer
- conflictenoplossing
- opvolging en realisatie van besluiten
- de huidige structuur met toezichhoudend bestuur
- de scheiding van taken tussen toezicht en dagelijks bestuur
- het proces van besluitvorming
- de rollen voorzitter en bestuurders

Toepassing VOI©E Governance Code CBO's

De VOI©E Governance Code CBO's gaat over *normen voor goed bestuur, maatschappelijke functie, bestuursmodel, integere en open cultuur* en de *kring van Rechthebbenden*. Deze onderwerpen zijn ter sprake gekomen in bovenstaande. Van 2019 tot en met 2025 heeft FAIR onder toezicht van het CvTA aandacht besteed aan het opstellen van de Documenten en transparantie op de website. In 2025 werd de uitvoering van de Repartitie een feit. In 2026 continueert FAIR de operationalisering en professionaliseringslag die gemaakt kan worden nu er daadwerkelijk middelen binnen komen. FAIR leunt hierbij op de opgedane kennis bij CvTA, SBF en collega CBO's. Er zijn geen gevallen van belangenconflicten geweest. Er is geen melding van een vermoeden van een misstand of integriteitsschending gedaan. De samenwerking verloopt goed en er zijn geen bijzonderheden te melden.

Rechthebbenden

FAIR vertegenwoordigt nu zo'n 800 audiovisuele vormgevers, die vergoedingen krijgen voor het gebruik van hun werk. FAIR verwacht dat dit verder op gaat lopen naar ca. 2000 Aangeslotenen in de aankomende jaren.

Uitzending op televisie en via Video-on-Demand

FAIR heeft afspraken voor televisie kunnen maken met Rodap, de vereniging van producenten, omroepen en distributeurs met als doel om positief bij te dragen aan het afspreken en uitvoeren van collectieve vergoedingsregelingen met makers. FAIR is samen met Lira, Norma en Vevam, als gelijkwaardige gesprekspartner deelnemer in de gezamenlijk onderhandelingen over Video-on-Demand.

Leenrecht

Wordt een werk uitgeleend in de bibliotheek of videotheek dan is een vergoeding verschuldigd. FAIR is op dit moment vertegenwoordigd in de sectie video in de persoon van Herman Verschuur. Er is nog geen vergoedingsafpraak voor FAIR overeengekomen.

Thuiskopie

FAIR wordt op dit moment vertegenwoordigd in het bestuur van Thuiskopie in de persoon van E. Lammers maar ontvangt nog geen Thuiskopievergoeding. Thuiskopie doet onderzoek naar het gebruik van bepaalde categorieën auteursrechtelijk beschermd materiaal op gegevensdragers, zoals computers en mobiele telefoons.

Gebruik in het openbaar

Vergoedingen voor auteursrechtelijk beschermd materiaal in het openbaar lopen via Videma. FAIR is hier vertegenwoordigd middels een gezamenlijke toehoorderszetel die momenteel wordt bemand door vertegenwoordiging van Vevam. FAIR heeft een vergoedingsafpraak met Videma vanaf 2024. Deze vergoeding zal samen met de BMS 2024 worden uitgekeerd.

Klachten en bezwaren

FAIR doet er alles aan om de werkzaamheden in de keten van inning en verdeling van vergoedingen zorgvuldig uit te voeren. Vragen, opmerkingen en klachten kunt u kenbaar maken via info@faircbo.nl. FAIR staat open voor suggesties.

Voor eventuele klachten heeft FAIR een Klachtenregeling en Geschillencommissie. Op de pagina Publicaties vindt u meer informatie over hoe u een klacht kunt indienen. Klachten over bijvoorbeeld de administratieve afhandeling of bezwaren van meer principiële aard worden via deze procedure op correcte wijze afgehandeld.